

De schrijver van Spreuken

BINNENKOMER

Op de tegeltjes hiernaast staan zes spreuken. Welke van deze spreuken zijn ontleend aan het Bijbelboek Spreuken?

BIJBEL OPEN

Lees 1 Koningen 3 vers 3-15.

BEGRIJPEN

- Wie is Salomo?
- Wat weet je van zijn leven (vers 3)?
- Wat droomt hij (vers 5)?
- Wat zegt hij tegen God (vers 6-8)?
- Wat vraagt hij aan Hem (vers 9)?
- Wat krijgt hij van Hem (vers 12 en 13)?
- Wat is een wijs en verstandig hart (kanttekening 22)?
- Wat doet hij na de droom (vers 15)?

BOODSCHAP

Kunnen wij vandaag ook zo wijs worden als Salomo? Hoe? Lees het antwoord in Jakobus 1 vers 5 en 2 Timotheüs 3 vers 15.

De Heere Jezus zegt in Lukas 11 vers 31: 'Meer dan Salomo is hier.' Waarom zegt Hij dat?

BESLUITEN

Zing ter afsluiting Psalm 119 vers 1 en 9.

Uitleg Wijs als Salomo

Wanneer ben je wijs? Als je veel boeken gelezen en veel geleerd hebt? Als je professor bent? Daar denken wij vaak aan bij wijsheid. Maar in de Bijbel betekent wijsheid iets anders. De Bijbel zegt dat je wijs bent als je begrijpt wat de Heere wil en ook doet wat Hij wil.

De meest wijze man die ooit op aarde geleefd heeft, was Salomo. Hij leefde in het land Israël, ongeveer 1000 jaar voordat de Heere Jezus werd geboren. Zijn vader David leerde hem veel over God en Zijn Woord (vers 3). De Heere gebruikte dit onderwijs om Salomo wijs te maken. Maar toen Salomo koning werd over Israël, voelde hij zich helemaal niet wijs (vers 7). Hij zag erg tegen het regeren op. Toen de Heere dan ook in een droom aan hem vroeg wat hij wilde hebben, wist hij meteen wat hij vragen zou (vers 5). Hij vroeg of de Heere hem verstand wilde

geven, zodat hij zou weten wat goed en wat niet goed was voor de Israëlieten (vers 9). De Heere verhoorde zijn gebed en gaf hem een wijs en verstandig hart (vers 12).

Wanneer is iemand wijs en verstandig? Wij denken bij wijsheid vaak aan veel weten en veel geleerd hebben, aan mensen met veel verstand. Maar in de Bijbel heeft wijsheid altijd te maken met wat mensen doen en hoe mensen leven. Wijze mensen geloven in de Heere en luisteren naar de Heere. Ze zoeken in de Bijbel wat de wil van de Heere is en leven zoals Hij dat wil. Ze doen wat Hij gebiedt en ze doen niet wat Hij verbiedt. De wijsheid die in hun hart zit, is aan de buitenkant van hun leven te zien. Dat was ook zo bij Salomo.

Tegen Salomo sprak de Heere door dromen. Tot ons spreekt Hij door Zijn Woord. In de Bijbel kun je lezen hoe de Heere wil dat je leeft. Door ons zondige hart weten we niet wat de Heere wil en willen we niet wat de Heere zegt. Als we ons zondige hart volgen en doen wat we zelf willen, gaat het niet goed met ons. De Heere wil dat we ons bekeren. Daarom geeft Hij ons de Bijbel. Lees er elke dag uit en bid. Zo wil de Heere domme, eigenwijze mensen echt wijs maken. “

Toepassing

De Heere kan ons vandaag ook zo wijs maken als Salomo was. Hij wil dat geven op het gebed (Jakobus) en door het lezen van Zijn Woord (Timotheüs). Echt wijs is iemand die God kent en die leeft zoals Hij wil. Dat kan alleen door de Heere Jezus. Paulus zegt in 1 Korinthe 1 vers 30 dat Jezus Christus van God geworden is tot wijsheid, rechtvaardigheid, heiliging en verlossing.

Spreuken van Salomo

BINNENKOMER

Op het boek hierboven staan zes spreuken getekend.
Welke tekst hoort bij welk tegeltje?
Kies uit Spreuken 25:21, Spreuken 4:18, Spreuken
18:10, Spreuken 26:14, Spreuken 3:3, Spreuken 11:22.

BIJBEL OPEN

Lees 1 Koningen 4:29-34.

BEGRIJPEN

- Hoe kwam Salomo aan zijn wijsheid (vers 29)?
- Wat zijn spreuken (kanttekening 59)?
- Waar kunnen wij de spreuken van Salomo vinden (kanttekening 58)?
- Waar haalde Salomo zijn ideeën vandaan (vers 33)?
- Welke Bijbelboeken heeft Salomo nog meer geschreven?

BOODSCHAP

Noem eens een verschil tussen onze spreekwoorden en Salomo's spreuken! Wat voor soort Bijbelboeken staan er vóór het Bijbelboek Spreuken in de Bijbel (zie achtergrondinformatie)? Waarom zijn deze verschillen tussen Bijbelboeken zo bijzonder? Wat moeten wij met Salomo's spreuken en de hele Bijbel doen?

BESLUITEN

Zing ter afsluiting Psalm 49 vers 1.

Uitleg

Sprekende spreuken

Onderweg kom je allerlei verkeersborden tegen. Die verkeersborden vertellen je iets. Niet met woorden, maar door middel van kleuren en tekens. Wat een verkeersregel met veel woorden zegt, kun je op een verkeersbord in één oogopslag zien. Zo is het eigenlijk ook met een spreuk. Een spreuk is een tekening van woorden.

De Heere gaf Salomo veel wijsheid. Hoeveel? Lees maar in vers 29: 'gelijk zand dat aan de oever van de zee is.' Kun je de zandkorrels die op het strand liggen, tellen? Nee, dat zal nooit lukken, dat zijn er zo veel. Zo is het ook niet voor te stellen hoe groot de wijsheid van Salomo was (vers 30). In de hele wereld werd hij bekend om zijn wijsheid (vers 31). Uit alle landen kwamen mensen naar zijn wijsheid luisteren (vers 34). Salomo dacht wijs, sprak wijs en deed wijs. Het bijzondere was dat hij vaak geen lang verhaal nodig had. Hij kon in korte zinnen heel veel zeggen. Salomo sprak door spreuken (vers 32). Een spreuk is een korte, wijze uitspraak. Je kunt het een beetje vergelijken met onze spreekwoorden. Salomo neemt vaak een gebeurtenis uit het alledaagse leven

(vers 33). Dat gebruikt hij als voorbeeld om een wijze les door te geven. Salomo heeft zijn spreuken ook opgeschreven. Zo is het Bijbelboek Spreuken ontstaan. In het Israël van het Oude Testament werd dit Bijbelboek gebruikt als lesboek. Elke jongen moest het hele boek uit zijn hoofd leren. Een spreuk is eenvoudig te onthouden. Doordat Salomo veel lessen uit dagelijkse voorbeelden haalt, zie je dat wat hij zegt zo voor je. Iemand heeft het Spreukenboek weleens een boek vol tekeningen genoemd. Niet alleen veel spreuken van Salomo zijn bewaard gebleven, maar ook een preek (het Bijbelboek Prediker) en een lied (het Bijbelboek Hooglied). Met de Psalmen en het Bijbelboek Job horen ze bij de wijsheidsboeken. Dat betekent dat ze bedoeld zijn om onderwijs te geven. Ze willen mensen wijs maken: dat ze denken en doen zoals de Heere wil. Ze willen mensen wijs maken tot zaligheid. Ook jou. Door Salomo's spreuken spreekt de Heere tot je. Laat je door Hem wijs maken! ☞

Toepassing

Spreekwoorden in onze taal sluiten soms niet aan bij wat de Bijbel zegt. Ze kunnen goed of fout zijn. De Bijbel geeft ook voorbeelden van foute spreekwoorden onder de mensen, bijvoorbeeld in Ezechiël 12 vers 22 en 18 vers 2. Voor de Spreuken van Salomo geldt dit niet. Zijn spreuken zijn allemaal wijs en goed. De Bijbel begint met de wetten en geschiedenissen. Daarna volgen de psalmen en spreuken. Matthew Henry schrijft: 'Zoveel methoden heeft de goddelijke wijsheid om ons te onderwijzen, opdat geen middel onbeproefd zou blijven om ons goed te doen en wij zonder verontschuldiging zullen zijn, zo wij omkomen in onze dwaasheid.' Door de Bijbel spreekt de Heere tot ons. Hij wil dat we Zijn Woord ter harte nemen, want dat maakt wijs tot zaligheid. Door de Bijbel te lezen, kunnen we de Heere leren kennen en weten wat Zijn wil is voor ons leven.